

“Magic Wand, Cast of Spells”: The Language of D. H. Lawrence

Naveed REHAN, Forman Christian College University
e-mail: rehanave@isu.edu

Abstract

The 20th Century British writer D. H. Lawrence is well known for his psychological novels and short stories, and for many of his politically incorrect ideas and opinions, especially judging by 21st Century standards. However, Lawrence is also known for the freshness and vividness of his language, most notably in his many essays, but also in his fiction and poetry. Many contemporary scholars and writers like James Wood and Jeanette Winterson have argued that Lawrence should not be read primarily as a thematic writer, but that his language should be focused upon. Another contemporary scholar, Donna Miller, has studied the parallel structures and rhythms of Lawrence’s writing through a linguistic approach, noting how his language comes to have a “hypnotic rhythmic quality.” Indeed, Lawrence can be, and is, read for purely aesthetic reasons. This paper takes a close look at Lawrence’s language and how his linguistic strategies make his writing so powerful.

Keywords: D. H. Lawrence, Language

An Analysis of the Language in Two Different Chocolate Advertisements through Visual Discourse

Elif KILIÇ, Ondokuz Mayıs University
e-mail: 20280709@stu.omu.edu.tr
ORCID:0000-0003-0614-7540

Nalan KIZILTAN, Ondokuz Mayıs University
e-mail: kiziltan@omu.edu.tr
ORCID:0000-0002-7427-363X

Abstract

Language has a very powerful influence over people and as a result, there are many purposes for using it, such as determining people's thoughts and actions. Visual discourse, on the other hand, may trigger memory. Therefore, the powerful influence of language and visual discourse is used in advertisements to persuade the readers and the listeners. The aim of this study is to take the attention of the advertisement writers to visual discourse in order to persuade the audience. In the current study, the data have been collected from two chocolate advertisements made for television. The most striking result to emerge from the data is that the use of language accompanied by visual discourse increases persuasiveness of the advertisements by making them more appealing. The results of the current study suggest that visual discourse can significantly contribute to the style of the advertisements.

Keywords: Visual discourse, Advertisement language, Persuasion, Style.

İki Farklı Çikolata Reklamında Kullanılan Dilin Görsel Söylem Yoluyla Analizi

Özet

Dil insanlar üzerinde çok güçlü bir etkiye sahiptir ve bunun sonucu olarak da dili kullanmanın insanların düşüncelerini ve hareketlerini belirlemek gibi birçok amacı vardır. Görsel söylem ise hafızayı tetiklemektedir. Bu sebeple, dilin ve görsel söylemin sahip olduğu bu güçlü etki okuyucuları ve dinleyicileri ikna etmek amacıyla reklamlarda kullanılmaktadır. Bu çalışmanın amacı, reklam yazarlarının dikkatini seyircileri ikna etmek amacıyla görsel söyleme çekmektir. Çalışmada incelenen veriler televizyon için hazırlanan iki adet Türkçe çikolata reklamından toplanmıştır. Verilerden ortaya çıkan en çarpıcı sonuç, dil görsel söylemle birlikte kullanıldığında reklamları daha ilgi çekici yaparak ikna edici gücünü arttırmaktadır. Çalışmada ortaya çıkan sonuç, görsel söylem reklamların biçimine anlamlı ölçüde katkı sağlamaktadır.

Anahtar Sözcükler: Görsel söylem, Reklam dili, İkna etme, Biçem.

Mobil Uygulama “Lingokids”e Sosyal Göstergebilimsel Yaklaşım

Fatma Nur KAYA, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
e-mail: ftmnrelk@gmail.com
ORCID: 0000-0002-7404-6891

Nalan KIZILTAN, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
e-mail: kiziltannalan9@gmail.com
ORCID: 0000-0002-7427-363X

Özet

Akıllı telefonda oynanan oyunlar, küçük çocuklar arasında oldukça popüler araçlar olarak nitelendirilebilir. Bazen, bu durum ebeveynleri sıkıntıya sokabilir. Ancak, uygun şekilde kullandıkları sürece, oyunlar eğitsel öğrenme materyalleri olarak da kazanç sağlayabilir. Bu çerçevede, bu çalışma ‘Lingokids’ deki etkinliklerde kullanılan görsel olumlu pekiştireçleri kişilerarası anlam yoluyla sosyal göstergebilimsel yaklaşım ışığında analiz etmeyi amaçlar. Bu bildiri, olumlu pekiştireçlerdeki görsel iletişimde bireyin farkındalığını, etkileşim açısını, mesafesini ve bir olay karşısındaki tutumunu inceleyerek, sadece dilbilimsel açıdan değil görsel açıdan da küçük yaşta İngilizce öğrenenler için nasıl görüldüğünü ortaya çıkarır. Çalışma çok modlu deyişbilimsel yaklaşım sayesinde mobil uygulama tarafından sergilenen görsel imlerin küçük çocuklar için ayırtedici ve teşvik edici olabileceğini ortaya çıkarır.

Anahtar Sözcükler: Deyişbilim, Çok modlu deyişbilimsel yaklaşım, Sosyal göstergebilimsel yaklaşım, Mobil uygulama, Yabancı dil eğitimi

A Social Semiotic Approach towards A Mobile Application “Lingokids”

Abstract

Games played on smartphone can be said to be quite popular tools among young children. This situation sometimes can lead to trouble for parents. However, as long as they are used appropriately, games can provide gain as educational learning materials, too. In this framework, this study aims at presenting visual positive reinforcements used in activities in the ‘Lingokids’ through interpersonal meaning in the light of social semiotic approach. By analysing gaze, angle of interaction, distance, and modality of visual communication in the positive reinforcements, this paper offers a picture of which a mobile application for young EFL learners looks like with regard to not only linguistic but also visual elements. This study reveals that visual signs displayed by the mobile application may have distinctive and encouraging elements for kids thanks to multimodal stylistic approach.

Keywords: Stylistics, Multimodal stylistic approach, Social semiotic approach, Mobile application, Foreign language education

Translation Peculiarities of National Realia in Mukhtar Auezov’s Epic-Novel “Abai’s Way”

Gulmira ZAMISHEVA AINABEKOVNA, Dulaty Taraz State University
kafedra_ifpd@mail.ru

Tatyana SHYM VALERYEVNA, Dulaty Taraz State University
tanya-shim@mail.ru

Abstract

This article is devoted to the study of such a linguistic phenomenon as realia. The article gives a general description of the concept of “realia”, discusses some thematic groups of realia, as well as the main ways of their transmission in the translation language. Special attention is paid to the translation of Kazakh national realia into Russian and English. The material for the study was the words-realial from this novel and their translation peculiarities. M. Auezov's novel-epopee “Abai's way” was first translated into Russian, and then mainly from the Russian version into many other languages of the world, including not only in South-West Asia, but also in the Middle East, Russia, Central Asia and Southern Europe. The epic novel, published more than 60 years ago, has been translated into 40 languages, including Russian. The first translation was made by L. Under the direction of Sobolev was performed by a group of translators (N. Anov, Z. Kedrina, T. Nurtazin, L. Sobolev, A. Nikolskaya). The author was directly involved in the translation and worked with each of the translators of the work individually. The second, new translation, published in 2007, was written by Russian writer Anatoly Kim. The new translation is especially relevant today.

Keywords: Reality, Transcription, Transliteration, National color, Translation commentary, Kazakh realities.

Söylem türü olarak 'Kahve Falı'

Nalan KIZILTAN, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
e-mail: kiziltannalan9@gmail.com
ORCID: 0000-0002-7427-363X

Özet

Türk kültüründe kahve fincanı okumanın tarihi uzundur ve yüzyıllar öncesine dayanmaktadır. Kahve telvesinin bıraktığı kalıpları yorumlayan bir falcılık biçimi olan 'tasseografi' olarak da bilinir. Kahve Falı Göstergibilim ile doğrudan ilgilidir. Ferdinand De Saussure'ün «gösterge» kavramının «kahve telvelerine» ışık tutmasıdır. De Saussure'ün de dediği gibi «dil bir terimler, sözcükler dizini olarak değil, bir göstergeler dizgesi olarak» tanımlanır. Bu çalışmada kahve telveleriyle oluşan söylem, göstergibilim ve Yuri Lotman (1990)'nın da ortaya attığı 'semiosfer' (göstergeküre) kavramı ışığında incelenmiştir. Durmuşoğlu (1988)'nin da topladığı 60 kayıtlı derlem çalışmada kullanılmıştır. Kültürel söylem olan kahve falında iletişim aracı olan imgeler kodaçıcı ve dinleyen yani alıcı arasında nasıl iletilmektedir? Çalışmanın amacı kahve söyleminde bireysel belleğin de katkılarıyla söylemin sadece oluşturulması değil nasıl yorumlandığının tartışılmasıdır. Kahve söylemi bir anlamda aracı kılınmış söylem türü olarak da ele alınabileceği gibi yapay dil olarak ta sonraki çalışmalarda görülebilir.

Anahtar Sözcükler: Kahve söylemi, Kültürel söylem, Göstergibilim

Cup Reading As Cultural Discourse

Abstract

In Turkish culture, the history of cup reading is old and it dates back centuries. It is known as 'tasseography'. Coffe Cup Reading is directly related with semiotics. As De Saussure says, language is a system of symbols not the system of words, phrases or sentences. Symbols are the spiritual that are unique to the human mind. That is, there is no one-to-one relationship between the signifier and the thing signified. It is arbitrarily presented. In this study discourse created by coffee grounds has been analysed by both semiotics and Yuri Lotman's semiospheres. Therefore, 60 recorded data collected by Durmuşoğlu (1988) have been used. The study discusses how signs are transmitted between the decoder and the receiver (listener)? The study aims at analysing not only the coffee discourse shaped by the contributions of the individual memories but also how the symbols are interpreted. Discourse of coffee grounds can be in one sense a mediated discourse and a kind of artificial language in prospective studies.

Keywords: Discourse of coffee grounds, Cultural discourse, Semiotics

A Stylistic Journey to Devotion in Poverty through a Heterodiegetic Narrator: "The Gift of the Magi" by O. Henry

Merve PEKÖZ, Akdeniz University
e-mail: mervepekoz@yahoo.com
ORCID: 0000-0002-5790-1921

H. Sezgi SARAÇ DURGUN, Akdeniz University
e-mail: sezgisarac@akdeniz.edu.tr
ORCID: 0000-0002-6261-6527

Abstract

O. Henry's short story titled "The Gift of the Magi" is about an underprivileged couple who sacrifices their most valuable possessions to afford the gifts to exchange on Christmas Day. In "The Gift of the Magi," various stylistic devices, including capitalization, metaphor, and repetition, are utilized to emphasize the couple's deteriorated financial state and reflect their desperate mood. The narrator delivers his message through a situational irony to express the devotion of the couple to maintain the Christian ritual. This paper analyzes O. Henry's heterodiegetic narrative style to discuss how he displays the contradiction between the poverty in material possessions and the rich expectations of religious rituals. The findings highlight the stylistic devices that foreground the devotion of the impoverished family to maintain the tradition of exchanging gifts at Christmas; nevertheless, the reality does not overlap with the expectations of the followers of this religious tradition.

Keywords: Stylistics, Short story, Situational irony, Heterodiegetic narrator

Yadöyküsel Anlatıcı Aracılığıyla Yoksullukta Fedakârlığa Üslupsal Bir Yolculuk: O. Henry'den "The Gift of Magi"

Özet

O. Henry'nin "The Gift of the Magi" isimli öyküsü Noel'de hediye olarak vermek için en değerli eşyalarını feda eden, maddi imkânları kısıtlı bir çifti konu alır. "The Gift of the Magi" öyküsünde çiftin bozulan mali durumunu vurgulamak ve umutsuz ruh halini yansıtmak için büyük harf kullanımı, metafor, tekrarlama gibi çeşitli deyiş araçları kullanılmıştır. Anlatıcı, çiftin bu Hristiyan ritüelini sürdürmeye olan bağlılığını ifade etmek için mesajını durumsal bir ironi yoluyla iletir. Bu makale, O. Henry'nin yadöyküsel anlatı tarzının, maddi varlıkların yoksunluğu ile dini geleneklerin maddi beklentileri arasındaki çelişkiyi nasıl sergilediğini ele almaktadır. Bulgular, yoksul bir ailenin Noel'de hediye verme geleneğini sürdürmeye olan bağlılığını ön plana çıkaran deyiş araçlarını vurgularken bununla beraber bu dini geleneği yerine getirenlerin beklentilerinin gerçek hayatla örtüşmediği sonucuna varmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Deyişbilim, Kısa hikâye, Durumsal ironi, Yadöyküsel anlatıcı

Lexical Devices in *Afife Jale*: A Stylistic Reading

Aslıhan BABACAN, Süleyman Demirel University
e-mail: yl2130224001@ogr.sdu.edu.tr
ORCID: 0000-0003-2910-3567

Aleyna KARAKAYA, Süleyman Demirel University
e-mail: yl2130224004@ogr.sdu.edu.tr
ORCID: 0000-0002-5545-2819

İrem TAŞCI, Süleyman Demirel University
e-mail: yl2130224003@ogr.sdu.edu.tr
ORCID: 0000-0002-8010-0663

Ömer ŞEKERCİ, Süleyman Demirel University
e-mail: omersekerici@sdu.edu.tr
ORCID: 0000-0001-9074-3841

Abstract

The reader should interpret the implications of words adding to the overall meaning in order to comprehend a literary text. The study deals with how lexical devices such as metaphor, simile, oxymoron, hyperbole and personification are used in *Afife Jale* (1993) by Nezihe Araz. It also aims to determine how gender roles, discrimination and mental processes are depicted and defined through these stylistic devices in *Afife Jale* which is a biographical play about the first Muslim female actress of Turkish theatre. The importance of this research is derived from gender role, discrimination and its consequences on the individual's mental health because the language used by Nezihe Araz reflects the religious, the political, the cultural, and the social norms of its time. Furthermore, the paper focuses on the dialogues analyzed with regard to literature and linguistics perspectives interrelated with lexical devices and how these elements affect *Afife's* career. The analyses show that how the lexical stylistic devices are employed by Araz in her play. We use textual analysis and qualitative research method in this study.

Keywords: Lexical devices, Gender roles, Discrimination, Mental health, *Afife Jale*

A Comparative Stylistic Analysis of the Book Covers of Two Different Editions of *Harry Potter and the Philosopher's Stone* by J.K. Rowling in Terms of Visual Discourse

Selda ALTUNIŞIK, Ondokuz Mayıs University

e-mail: 20280818@stu.omu.edu.tr

Nalan KIZILTAN, Ondokuz Mayıs University

e-mail: kiziltan@omu.edu.tr

ORCID: 0000-0002-7427-363X

Abstract

Discourse was mostly limited to written or oral texts in the past, however, recently, discourse has comprised some semiotic processes. As a result, visual text has been accepted as a kind of discourse which can be called as visual discourse. With the enhancement of technology in book industry, the book covers have caught the attention of readers with their visual discourse. Thus, this study aims at drawing the attention of the illustrators to book cover style. In this study, visual discourse style of the book covers of two different editions of *Harry Potter and the Philosopher's Stone* by J.K. Rowling was analyzed in terms of Halliday's Functional Approach and Kress and Van Leeuwen's Multimodal Discourse Approach from a stylistic perspective. The results revealed that style of the book covers differs in terms of visual discourse. The combination of Stylistics and Visual Discourse Analysis plots a promising route for the future studies.

Keywords: Stylistics, Stylistic Analysis, Visual discourse, Book cover

J.K. Rowling'in *Harry Potter ve Felsefe Taşı* Adlı Eserinin İki Farklı Baskısındaki Kitap Kapaklarının Görsel Söylem Açısından Karşılaştırmalı Biçem Analizi

Özet

Son dönemlerde, bazı göstergebilimsel süreçlerin söyleme dahil olmasıyla birlikte yazılı metinlerin ve sözlü metinlerin yanı sıra görsel metinler de bir söylem türü olarak kabul edilmektedir ve görsel söylem olarak adlandırılmaktadır. Teknolojinin her alanda olduğu gibi kitap endüstrisinde de hızla gelişmesi nedeniyle kitap kapaklarında bulunan görsel söylem okuyucuların ilgisini çekmeye başlamıştır. Bu sebeple, bu çalışma çizerlerin dikkatini kitap kapağı biçimine yöneltmeyi amaçlamaktadır. Bu çalışma kapsamında, J.K. Rowling tarafından yazılan *Harry Potter ve Felsefe Taşı* kitabına ait iki farklı baskının kitap kapaklarının görsel söylem biçimi, Halliday'in İşlevsel Yaklaşımı ve Kress ve Van Leeuwen'in Multimodal Söylem Yaklaşımı açısından Deyişbilim bakış açısıyla incelenmiştir. Çalışmadan elde edilen sonuç, iki farklı baskının kitap kapaklarının, görsel söylem biçimi açısından farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bu çalışma, Deyişbilim ve Görsel Söylem Analizi'ni birleştirerek gelecek çalışmalar için umut verici bir yol çizmektedir.

Anahtar Sözcükler: Deyişbilim, Deyişbilim analizi, Görsel söylem, Kitap kapağı

A Stylistic Analysis of the Uncanny in *A Haunted House* by Virginia Woolf

Kıvılcım Uzun, Alanya Alaaddin Keykubat University

e-mail: kivilcim.uzun@alanya.edu.tr

ORCID: 0000-0003-4112-0095

H. Sezgi Saraç Durgun, Akdeniz University

e-mail: sezgisarac@akdeniz.edu.tr

ORCID: 0000-0002-6261-6527

Abstract

The birth of Psychoanalysis influenced Modernist Literature chiefly with the views and theories proposed by its founder, Sigmund Freud. Modernist literary works produced under the significant influence of such developments have been more comprehensible when analyzed in the light of psychoanalytical theories. One of these theories is 'uncanny.' First, Ernst Jentsch asserts that uncanny refers to the unfamiliar and insecure feeling in literary texts; subsequently, Freud contributes to this theory by analyzing famous German novels. The impact of uncanny on Virginia Woolf's short story called *A Haunted House* is quite evident. Using various stylistic devices purposefully, Woolf creates a bleak atmosphere and uses apprehensive language, which gives readers an insecure feeling. This study analyses the stylistic devices utilized by Woolf to convey this insecure feeling, and it is concluded that the atmosphere she creates has characteristics in common with the uncanny defined by Freud.

Keywords: Psychoanalysis, Uncanny, Stylistics, Virginia Woolf

Virginia Woolf'un *A Haunted House* İsimli Öyküsündeki Tekinsizliğin Deyişbilimsel Analizi

Özet

Psikanalizin doğumu, özellikle kurucusu olan Sigmund Freud'un görüşleri ve kuramıyla birlikte Modernist Edebiyatı etkilemiştir. Dönemin bu gelişmelerinin etkisi altında üretilen Modernist edebiyat, psikanalitik kuramlar ışığı altında incelendiğinde çok daha anlaşılabilir olmaktadır. Virginia Woolf'un *A Haunted House* (Tr. *Perili Bir Ev*) isimli öyküsünde etkisi hissedilen bu kuramlardan biri Freud'un tekinsizlik kuramıdır. Kabaca, edebi metinlerdeki alışlagelmedik ve güvensizlik hissiyatı anlamına gelen tekinsizlik kuramını, Ernst Jentsch 1906'da ortaya atmış ve daha sonra Freud, bazı ünlü Alman romanlarını inceleyerek bu kurama katkıda bulunmuştur. Woolf, öyküsünde, bazı biçimsel araçları uygun bir şekilde kullanarak okuyucuya güvensizlik hissini vermek için kasvetli bir atmosfer yaratır ve endişe veren bir dil kullanır. Bu çalışma, Woolf'un, bu güvensizlik hissiyatını vermek için yararlandığı deyiş araçları incelemekte ve öyküsünde yarattığı atmosferin Freud tarafından tanımlanan tekinsizlik kavramı ile ortak birçok karakteristik özelliği olduğu sonucuna varmaktadır.

Anahtar Sözcükler: Psikanaliz, Tekinsizlik, Deyişbilim, Virginia Woolf

Rebellion Against Idealized Femininity: Irony in William Faulkner's "A Rose for Emily"

Bariş AĞIR, Osmaniye Korkut Ata University

e-mail: barisagir@hotmail.com

ORCID: 0000-0002-7132-5844

Abstract

William Faulkner is regarded as one of the most eminent writers of American history for his remarkable achievements in literature. "A Rose for Emily" is one of Faulkner's most representative short stories which enjoys great reputation worldwide. The story spans from the Reconstruction Era of the South after American Civil War until 1930s marked by Emily's demise telling of her life in the south where the old traditional values are challenged by the northern modernity after the Civil War. Under Faulkner's ingenious mastery of the whole arrangements of plots and characterization, the story is imbued with ironic tones and satirical atmosphere. This study, through the discussion of the ironic strategies employed by Faulkner, including situational irony and verbal irony, endeavors to reveal the changing behaviors of Miss Emily, an upper-class lady in the Old South, her struggles under the patriarchal order and traditional values to gain autonomy. In the story, Faulkner mainly uses irony of events and verbal irony to reveal that Emily's eccentricity is in affect her silent yet powerful rebellion against the idealized southern ladyhood. Through a skillful ironic strategy, Faulkner also conveys his sympathy and respect towards Miss Emily for her courage. In this paper, verbal irony, irony of events, irony of incongruity, and irony of fate will be employed to analyze the female image in the the story to highlight the female autonomy.

Keywords: Irony, Patriarchy, Femininity, Rebellion, Autonomy

A Stylistic Analysis of a Character's Inner Conflict: Mind Style of James Joyce's *Eveline*

Mahmut Yasin DEMİR, Alanya Alaaddin Keykubat University
e-mail: yasin.demir@alanya.edu.tr
ORCID: 0000-0002-9925-9164

H. Sezgi SARAÇ DURGUN, Akdeniz University
e-mail: sezgisarac@akdeniz.edu.tr
ORCID: 0000-0002-6261-6527

Abstract

Mind style creation mainly depends on the accumulation of certain forms in the linguistic output of the mind style projectors, which can be narrators, authors, or characters. Mind style comes to the fore if these specific linguistic indicators frequently appear in a text. Therefore, the study of mind style entails identifying patterns of linguistic choices that account for the perception of a particular worldview. In James Joyce's short story *Eveline*, we observe the resolution of the main character's indecisiveness by exploring her mind style through the choices for speech presentation such as deviation and figurative language use. Therefore, this study aims to analyse the stylistic devices to reach the main character's mind style in the short story. The findings indicate the initial quest for escape for Eveline, her strong ties to her familiar objects, her inner conflict, and the difficulty of her final decision.

Keywords: Mind style, Stylistic devices, Discourse Analysis, *Eveline*

Bir Karakterin İç Çatışmasının Deyişbilimsel İncelemesi: James Joyce'un *Eveline*'inin Zihinsel Üslubu

Özet

Zihinsel üslup oluşturma, esas olarak, bir metinde yer alan belirli yapıların; anlatıcı, yazar veya karakter tarafından bir araya getirilerek dilin kullanımı açısından bir tercihe dönüşmesine bağlıdır. Bu belirli dilbilimsel yapılar bir metinde sıklıkla yer alıyorsa, zihinsel üslup öne çıkar. Bu nedenle, zihinsel üslup çalışması, belirli bir dünya görüşünün oluşmasını ortaya çıkaran dilsel tercihleri tanımlamayı gerektirir. Joyce'un kısa öyküsü *Eveline*'de, ana karakterin kararsızlığının çözümünü, sapma ve mecazi dil kullanımı gibi dil kullanımı tercihleri üzerinden onun zihinsel üslubunu keşfederek gözlemliyoruz. Dolayısıyla bu çalışma, öyküde ana karakterin düşünce tarzına ulaşmak için kullanılan üslup araçlarını incelemeyi amaçlamaktadır. Bulgular, Eveline için ilk kaçış arayışını, tanıdık nesnelere güçlü bağlarını, iç çatışmasını ve nihai kararının zorluğunu göstermektedir.

Anahtar Sözcükler: Zihinsel üslup, Üslupsal araçlar, Söylem analizi, *Eveline*

Yükseköğretimde Yabancı Dilde Verilen Derslerde İki Dilliliğin İşlevsel Özellikleri

Safiye GENÇ, Akdeniz Üniversitesi
e-mail: safiyegenc@akdeniz.edu.tr

Özet

Yüksek öğretimin yabancı dilde öğrenim yapan programlarında, iki dilli öğretim üyeleri ders esnasında sıklıkla kod değişimine (code-switching) başvururlar. Her iki dile de eşit sayılabilecek derecede hakim olan (balanced bilinguals) öğretim üyelerinin akıcı konuşma esnasında diğer dile geçişleri tesadüfi değildir. Kod değişimi, işlevleri açısından ayrıntılı ele alınmış bir konudur. Bu araştırmalar genellikle serbest ve gayri resmi ortamlardaki iki dilli konuşmaları incelemektedirler. Ders esnasında yapılan kod değişiminin özelliği ise, bilgi transferini ve oluşumunu içeren bir süreçte meydana gelmesidir. Söz konusu çalışmada, ders esnasında üretilen sözsel metinler düzleminde, iki dilli öğretim üyelerinin iki dili bir gereç ve olanak olarak kendilerine özgü ölçütlerle kullanarak oluşturdukları metinler incelenecektir. Çalışma, konuşma diline ve özelinde bilim diline yönelerek iki dilli konuşucularda anlatım olgularını dil deyişbilimsel açıdan incelemektedir. Bu amaçla, yabancı dilde öğrenim gerçekleştirilen derslerden ses kayıtları alınıp transkribe edilmiştir. Transkripsiyonlar incelendiğinde kod değişiminin bilim dilindeki özel işlevleri tespit edilmiştir. Söz konusu çalışmamızda bu işlevlerden öne çıkanlar tanıtılıp betimlenecektir.

Anahtar Sözcükler: Kod değişimi, İki dillilik, Bilgi aktarımı, Bilim dili, Almanca, Türkçe

Sınıf İçi Söyleminde Öğretmenlerin Kullandıkları Hitap İfadelerinin Toplumedimsel Bir İncelemesi

Ahmet Can UYAR, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
e-mail: ahmetcanuyar97@gmail.com
ORCID: 0000-0003-2438-9877
Nalan KIZILTAN, Ondokuz Mayıs Üniversitesi
e-mail: kiziltannalan9@gmail.com
ORCID: 0000-0002-7427-363X

Özet

Hitap ifadeleri bireylerin iletişim kurarken sıklıkla kullandıkları dil unsurlarındandır. Bireylerin birbirlerine karşı kullandıkları hitap ifadeleri ve bu ifadelerin çeşitli toplumsal bileşenlerle ilişkisi alanyazında birçok çalışmanın temelini oluşturmuştur. Birçok farklı dilde, kültürde ve bağlamda hitap ifadelerinin kullanımı ve bu ifadelerin kullanımını etkileyen toplumsal etmenler araştırılarak hitap olgusunun çözümlenmesi amaçlanmıştır. Buna rağmen, hitap ifadelerinin Türk dili kapsamında ve Türkçe konuşulan bağlamlarda araştırılması alanyazında ihmal edilen bir alan olarak kalmıştır. Bu nedenle, bu çalışma Türkiye’de çalışan öğretmenlerin sınıf içi söyleminde bireylere karşı kullandıkları hitap ifadelerinin bir derlemesini ve bu ifadelerin toplumedimsel ölçütlere göre değerlendirilmesini amaçlamaktadır. Çalışma örneklemini gönüllü olarak katılan 30 öğretmen oluşturmaktadır. Elde edilen veriler, çalışmanın hedefleri doğrultusunda hazırlanan bir söylem tamamlama formu ile toplanmış ve nitel bir desen kullanılarak çözümlenmiştir. Bulgular ışığında, Türk eğitim bağlamında kullanılan hitap ifadeleri toplumedimsel ölçütlere göre tartışılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Hitap ifadeleri, Toplumedibilim, Sınıf içi söylemi, Öğretmen dili

A Sociopragmatic Analysis of the Address Forms Used by the Teachers in Classroom Discourse

Abstract

Address forms are among the frequently used linguistic means in communication. The way individuals address each other and its relation to certain sociological factors underlie the realm of many studies in the literature. Addressing and the factors affecting the address strategies have been scrutinized in many languages, cultures, and contexts in order to understand the nature of address phenomenon. However, the investigation of the address forms in Turkish language and contexts has been relatively neglected. Therefore, this study aims to reveal a general perspective of the address forms used by the teachers in classroom discourse in Turkey by sociopragmatic scales. The sample of this study consists of 30 teachers voluntarily participated. The data have been collected through a discourse completion task and qualitatively analyzed. In light of the findings, norms of the addressing in Turkish educational contexts have been discussed with reference to sociopragmatic values.

Keywords: Forms of address, Sociopragmatics, Classroom discourse, Teacher talk

Exploring the Omnipotent Machine: A Study of the Speech Acts in E. M. Forster's *The Machine Stops*

Güliz Merve BAYRAKTAR, Akdeniz University
e-mail: gulizmervebayraktar@gmail.com
H. Sezgi SARAÇ DURGUN, Akdeniz University
e-mail: sezgisarac@akdeniz.edu.tr
ORCHID: 0000-0002-6261-6527

Abstract

Written in 1909, *The Machine Stops* is one of the earliest dystopias in which Forster depicts an underground world where technology alienates those machine people whose contact is reduced to meeting through teleconferences. Forster describes this world to the reader by focusing on two characters: a mother and a son, namely, Vashti and Kuno. The machine symbolizes a sort of divine power dominating the machine people whose language reflects how this particular hegemonic system dominates not only their daily lives but also their perceptions. Hence, this study examines the characters' descriptions of a hegemonic power through speech acts from a stylistic perspective. The findings indicate that the machine is described as an absolute power through implicit performatives functioning as exercitives.

Keywords: Dystopia, Speech Acts, Illocutionary act, Exercitives

Söz Eylemler ve Hegemonya: E.M Forster' in *The Machine Stops* Adlı Hikayesinde Mutlak Güç Kavramı

Özet

Forster'in 1909'da yazdığı *The Machine Stops* adlı eseri, teknolojinin 'makine insanlarını yalnızlaştırdığı ve telekonferanslar haricinde insani ilişkileri yok ettiği bir yeraltı dünyasını anlatır. Forster bu dünyayı okura Vashti ve Kuno adlı anne-oğulun gözünden resmeder. Öyküde, makine insanlar üzerinde hakimiyet kurduğu için mutlak bir gücü simgeler ve öykü, makineyi tanrısal bir güç olarak tanımlayan bir söylemle çevrelenmiştir. Makine insanının dili, sistemin hegemonyasının insanın dış dünyayı algılama şeklini etkilediğini ortaya koyarken, söylemleri, sosyo-ekonomik bir kavram olarak konuşmacıların gerçek niyetlerini açığa vurur. Metne deyişbilim açıdan yaklaşan bu çalışmada, öykü karakterlerinin egemen gücü söz edimleriyle nasıl tanımladıkları incelenmiştir. Bulgular makinenin, erk belirticiler olarak işlev gören üstü kapalı edimsel söylemler yoluyla insan üzerindeki tek mutlak güç olarak tanımlandığını göstermiştir.

Anahtar Sözcükler: Distopya, Söz eylem, Edimsöz, Erk belirticiler